

Nejvyšší soud odmít dovolací rekurs kupitelů pozemků a nevyhověl dovolacímu rekursu prodatelů pozemků.

Důvody:

Nabyvatelé domu, manželé Ch., odvozují své oprávnění k dovolacímu rekursu ze závazku převzatého kupní smlouvou, že sami zaplatí dávku z přírůstku hodnoty. Nehledíc k tomu, že závazek ten nijak neosvědčili, jsou podle § 13 dávkového řádu zcizitelé povinni bez ohledu na ujednání s nabyvatelem zaplatiti dávku, a ukládací řízení, k němuž náleží také soudní odhad, provádí se výhradně se zcizitelem. Nabyvatelé mohou se tohoto řízení zúčastniti jen jako plnomocníci zcizitelů. Dovolací rekurs, podaný v souzeném případě nabyvateli jejich vlastním jménem, musil býti pro nedostatek oprávnění odmítnut.

Dovolací rekurs zcizitelů není opodstatněn. Nelze sice souhlasiti s rekursním soudem, že znalec měl odhadní cenu udati v korunách československých. Ustanovuje, že odhadní cena má býti vyjádřena určitou sumou peněz, má § 304 obč. zák. na mysli, jakž plyne z povahy věci a z pojmu ceny obecné (obchodní, tržní), která se podle § 306 obč. zák. odhadem zjišťuje, — peníze, jež jsou obecným, zákonným platidlem a následkem toho i obecnou mírou hodnot. Poněvadž se odhad provádí k 1. lednu 1914, kdy zákonnou měnou byly koruny rakousko-uherské, korun československých pak tehdy vůbec ještě nebylo, musí odhadní cena býti určena v korunách rakousko-uherských. Jaký vliv bude míti na výpočet přírůstku hodnoty, že nabývací cena bude určena v rakousko-uherských korunách, zcizovací však v korunách československých, o tom rozhodovati přísluší výhradně úřadům pověřeným vyměřením dávky, nikoliv soudu. Zrušení usnesení prvního soudu, jež spočívá na posudku znalce, jest přes to odůvodněno, neboť znalcův posudek jest tak nedostatečný (§ 362 c. ř. s.), že jeho spolehlivé zhodnocení dle § 272 c. ř. s. a § 30 odh. ř. není možné.

Čís. 9892.

Těžisko ustanovení § 810 obč. zák. a § 145 nesp. říz. nespočívá v tom, že pozůstalostní soud má rozhodnouti, který z přihlásivších se a vykázaných dědiců má býti pověřen správou pozůstalosti až do jejího odevzdání, nýbrž v tom, že přihlásivší se a vykázaní dědici mají již před odevzdáním pozůstalosti právo na obstarávání a spravování pozůstalosti. Je-li dědiců několik, jsou tato jejich práva omezena jen stejnými právy spoludědiců podle §§ 833 a násl. obč. zák.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, R I 321/30.)

Pozůstalostní soud přenechal správu pozůstalosti po továrníku zůstavitelovu synovi Josefu P-ovi, přihlásivšímu se k dědictví, a zamítl návrh pozůstalé vdovy, by správa pozůstalosti byla přene-

chána jí samotné neb společně s Josefem P-em. Re k u r s n í s o u d přenechal správu pozůstalosti vdově společně se synem Josefem P-em. D ů v o d y: Podle § 145 nesp. říz. má soud přenechati obstarávání a správu pozůstalosti dědici, jehož dědické právo jest dostatečně vykázáno (§ 810 obč. zák.). Tím není řečeno, že se toto opatření může týkati jen jediného z několika dědiců, a není závady, by nebyla správa svěřena všem dědicům, u nichž jsou splněny předpoklady § 145 nesp. říz. V projednávaném případě jest dědické právo Emmy P-ové, vdovy po zůstaviteli, vykázáno úmrtním zápisem a posledním pořízením, čímž je splněn onen požadavek. Nezáleží na tom, zda stěžovatelka v továrním podniku zůstavitelově pracovala a zda je do něho zasvěcena, rovněž je nerozhodno, zda jsou s tím ostatní dědicové srozuměni, by jí byla správa přenechána čili nic. Je bezvýznamnou okolnost v napadeném usnesení zdůrazněná, že zůstavitelův syn Josef P. jest vlastníkem polovice nemovitostí do pozůstalosti patřících a polovice celé továrny, že vedl provoz továrny již za života zůstavitelova, že má na řádné správě největší zájem a že jeho návrh na přenechání správy byl podán dříve než návrh stěžovatelky, neboť veškeré tyto okolnosti nemohou odůvodniti výlučný nárok Josefa P-a ml. na správu pozůstalosti a vyloučiti z ní stěžovatelku, jejíž zájem jest dán jejím zákonným právem dědickým.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Tak, jakoby vdova Emma P-ová neměla jako přihlášená a vykázaná zákonná dědička práva, vyloučiti stěžovatele, jehož zákonné dědické právo jest rovněž vykázáno a jenž se také k dědictví přihlásil, z obstarávání a správy pozůstalého majetku, nemůže ani naopak vyloučiti stěžovatel z něho vdovu. Těžisko ustanovení § 810 obč. zák. a § 145 nesp. říz. nespočívá v tom, jak stěžovatel míní, že pozůstalostní soud má rozhodnouti, který z přihlásivších se a vykázaných dědiců má býti pověřen správou pozůstalosti až do jejího odevzdání, nýbrž v tom, že přihlásivší se a vykázaní dědici mají již před odevzdáním pozůstalosti právo na obstarávání a spravování pozůstalosti. Je-li dědiců několik, jsou tato jejich práva obmezena jen stejnými právy spoludědiců. Platí o nich předpisy o správě společného majetku (§§ 833 a násl. obč. zák.), zvláště tedy, že nedojde-li ke shodě, rozhodne většina, která se počítá podle podílů, a že, nedojde-li ke shodě o osobě správce, jehož jest třeba, pro nějž však není většiny, ustanoví ho soud. K takovému soudnímu rozhodnutí není dosud ani důvodu ani podnětu. Přiznáním práva na společné obstarávání a spravování pozůstalosti nestala se vdova ovšem ani veřejným společníkem ani likvidátorem továrního podniku, jehož veřejným společníkem byl zesnulý, nemůže tedy vykonávati práva, která podle společenské smlouvy a podle zákona jsou vyhražena veřejným společníkům (likvidátorům). Poukaz na technickou a obchodní nezpůsobilost vdovy ke zdárné činnosti v továrním podniku nemá proto významu. Poukazuje se na ustanovení

čl. 123 čis. 2 obch. zák., §§ 1206 a 1207 obč. zák. a § 106 nesp. říz. Že v případě likvidace firmy mají všichni dědici ustanovit společného zástupce, nařizuje výslovně čl. 133 obch. zák.

Čís. 9893.

Osmihodinná pracovní doba.

Zřízenec soukromé hlídací a zamykací společnosti, pověřený službou hlídače v průmyslovém podniku, náleží do skupiny zaměstnanců uvedených v § 12 (2) zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, Rv I 1337/29).

Žaloba hlídače proti hlídací a zamykací společnosti o odměnu za práci přes čas byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání brojí proti názoru nižších soudů, že žalobce patří do skupiny zaměstnanců uvedených v § 12 (2) zákona ze dne 19. prosince 1928 čís. 91 sb. z. a n., ale činí tak neprávem, neboť nižší soudy posoudily po této stránce věc správně a jejich názor má bezpečnou oporu nejen v § 12 (2) zákona čís. 91/1918, nýbrž zejména též ve výnosu ministerstva sociální péče ze dne 21. března 1919 č. j. 4751/III-19, otištěném ve věstníku tohoto ministerstva, kdež se výslovně praví, že pod ustanovení odstavce (2) § 12 zákona čís. 91/1918 sluší zejména počítati také zřízence soukromých společností hlídacích, ponocné atd. Jest nesporné, že žalobce byl zřízencem žalované soukromé hlídací a zamykací společnosti a že jako takový byl pověřen službou hlídače v průmyslovém podniku. Mimo to dovodily nižší soudy ze zjištěných okolností správně, že žalobcovy služební ukony nebyly ani namáhavé ani pravidelné v tom smyslu, že by žalobce musil býti neustále pohotov k nějaké práci, neboť bylo zjištěno, že měl jen občas konati obchůzky, ale že větší část služební doby měl pobývati beze vsí práce na strážnici. Podle toho náležel žalobce do skupiny zaměstnanců uvedených v § 12 (2) zákona čís. 91/1918 a byl povinen podle zákona i podle služební smlouvy, by za ujednanou mzdu konal uložené mu úkony po dvanáct hodin denně. Že pracoval déle než dvanáct hodin denně, ani sám netvrdí a není tudíž oprávněn požadovati na základě zákona čís. 91/1918 zvláštní odměnu za práci přes čas. Je-li tomu tak, jest zbytečné obírati se dovolatelovými vývody, že mu nebylo známo, že byl přijat ke službě dvanáct hodinové a ne jen osmihodinové, a že se nároku na odměnu za práci přes čas nevzdal tím, že o ni dříve nežádal.